

Laidiens: 16.07.1999., Nr. 231/232

Ministru kabineta noteikumi Nr. 254

Rīgā 1999.gada 13.jūlijā (prot. Nr. 35, 13.§)

Noteikumi par sociālajām garantijām bāreņiem un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem

Izdoti saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 61.panta 1.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Šie noteikumi nosaka valsts un pašvaldību sociālās garantijas bāreņiem (bērniem, kuru vecāki ir miruši vai atzīti par mirušiem, vai nav zināmi) un bez vecāku gādības palikušajiem bērniem un kārtību, kādā sedzami izdevumi, kas saistīti ar attiecīgo sociālo garantiju nodrošināšanu.

2. Sociālās garantijas ir tiesības saņemt:

2.1. bārenim;

2.2. bez vecāku gādības palikušajam bērnam:

2.2.1. kura vecākiem atņemta vecāku vara ar tiesas spriedumu;

2.2.2. kura vecākiem ir pārtraukta vecāku vara ar bāriņtiesas vai pagasttiesas (turpmāk — bāriņtiesa (pagasttiesa)) lēmumu:

2.2.2.1. ja pār vecākiem nodibināta aizgādība;

2.2.2.2. ja vecāki brīvības atņemšanas dēļ nav spējīgi pildīt vecāku pienākumus;

2.2.2.3. ja vecāki nenodrošina bērna pienācīgu aprūpi un audzināšanu;

2.2.2.4. ja ir pamatotas aizdomas, ka bērns ir cietis no vecāku vardarbības;

2.2.2.5. ja ir citi faktiski šķēršļi, kas vecākiem atņem iespēju izlietot vecāku varu;

2.2.3. kura vecāki atrodas bezvēsts prombūtnē;

2.2.4. kura vecāki ilgstošas slimības dēļ nav spējīgi realizēt vecāku varu.

II. Bērna ārpusģimenes aprūpe

3. Bāreni vai bez vecāku gādības palikušo bērnu uzņem vispārējā bāreņu un bez vecāku gādības palikušo bērnu aprūpes un audzināšanas iestādē (turpmāk — audzināšanas iestāde), ja bāriņtiesa (pagasttiesa) ir pieņēmusi lēmumu par bāreņa vai bez vecāku gādības palikušā bērna ievietošanu audzināšanas iestādē:

3.1. bērnu līdz divu gadu vecumam, bet, ja bērnam ir fiziskās un garīgās attīstības traucējumi, līdz četrus gadus vecumam, — bāreņu aprūpes centrā;

3.2. bērnu no divu gadu vecuma līdz pilngadībai:

3.2.1. bērnunamā–patversmē;

3.2.2. internātskolā, ja bērns ir skolas vecumā;

3.2.3. krīzes centrā vai citā audzināšanas iestādē, kur nodrošina bērna aprūpi un audzināšanu;

3.3. bērnu invalīdu ar fiziskās un garīgās attīstības traucējumiem no četrus gadus vecuma līdz pilngadībai — specializētā bērnu sociālās aprūpes centrā.

4. Pašvaldība, kuras bāriņtiesa (pagasttiesa) ir pieņēmusi lēmumu par bērna ievietošanu audzināšanas iestādē, nodrošina bāreņa vai bez vecāku gādības palikušā bērna ievietošanu audzināšanas iestādē.

5. Sociālās palīdzības fonds labklājības ministra noteiktajā kārtībā izsniedz norīkojumu bāreņa vai bez vecāku gādības palikušā bērna uzņemšanai bāreņu aprūpes centrā vai specializētā bērnu sociālās aprūpes centrā.

6. Pamatojoties uz ārstējošā ārsta atzinumu vai pedagoģiski medicīniskās komisijas atzinumu par speciālās izglītības nepieciešamību, pašvaldība var ievietot vienas ģimenes bērnus (brāļus un māsas, pusbrāļus un pusmāsas) dažādās audzināšanas iestādēs.

7. Audzināšanas iestādē uzņemto bāreņu vai bez vecāku gādības palikušo bērnu aizbildņa pienākumus pilda attiecīgās iestādes vadītājs.

8. Ja audzināšanas iestāde bērna ārpusģimenes aprūpes laikā saņem informāciju, ka bērna vecāki vai viens no vecākiem ir miris, audzināšanas iestādes vadītājs kopā ar bāriņtiesu (pagasttiesu) pēc vecāku pastāvīgās dzīvesvietas kārtu jautājumu par apgādnieka zaudējuma pensijas piešķiršanu bērnam.

9. Ja bārenim vai bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kas ievietots audzināšanas iestādē, ir piešķirta apgādnieka zaudējuma pensija vai/un fiziskas un juridiskas personas sniedz finansiālu palīdzību, audzināšanas iestādes vadītājs uz bāreņa vai bez vecāku gādības palikušā bērna vārda kredītiestādē atver personīgo kontu, kurā pārskaitāmas attiecīgās naudas summas.

10. Bāreņi un bez vecāku gādības palikušie bērni, dzīvojot audzināšanas iestādē, atbilstoši savai garīgajai un fiziskajai attīstībai iegūst izglītību izglītības iestādē.

11. Ja bārenis vai bez vecāku gādības palikušais bērns ir ievietots audzināšanas iestādē, izdevumus, kas saistīti ar bērna ēdināšanu izglītības iestādē, sedz attiecīgā audzināšanas iestāde.

12. Skolas vecuma bārenim vai bez vecāku gādības palikušajam bērnam, kas ievietots audzināšanas iestādē (arī internātskolā), iestāde katru mēnesi izmaksā kabatas naudu. Kabatas naudas apmēru un izsniegšanas kārtību nosaka pašvaldība. Kabatas naudu izsniedz no pašvaldības budžeta līdzekļiem.

13. Ja pašvaldība skolas vecuma bāreņi vai bez vecāku gādības palikušo bērnu ir ievietojuši audzināšanas iestādē — internātskolā, internātskolas vadītājs sešus mēnešus pirms tā mācību gada beigām, kurā bērns beidz skolu, informē pašvaldību par bērna atgriešanos dzīvesvietā pēc skolas beigšanas. Bērns pēc skolas beigšanas ir tiesīgs atrasties internātskolā līdz 31.augustam.

14. Pašvaldība bāreņi vai bez vecāku gādības palikušo bērnu pēc internātskolas beigšanas ievieto citā audzināšanas iestādē. Ja bērns vēlas iegūt vispārējo vai profesionālo izglītību, bāriņtiesa (pagasttiesa) sadarbībā ar internātskolu